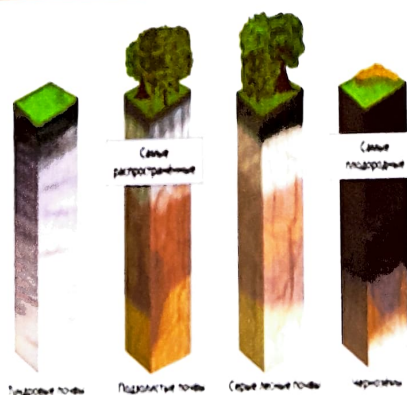

TURLI TUPROQ-IQLIM SHAROITIDA QISHLOQ XO'JALIK MAHSULOTLARINI YETISHTIRISH VA O'SIMLIKLARNI HIMOYA QILISHDA INNOVATSION YONDASHUVLAR

Respublika ilmiy-amaliy anjuman

MATERIALLARI

12-dekabr 2023 yil

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

BUXORO DAVLAT UNIVERSITETI

**TURLI TUPROQ-IQLIM SHAROITIDA QISHLOQ
XO'JALIK MAHSULOTLARINI YETISHTIRISH
VA O'SIMLIKLARNI HIMOYA QILISHDA
INNOVATSION YONDASHUVLAR**

**mavzusidagi
Respublika miqyosidagi ilmiy-amaliy anjuman**

MATERIALLARI

Buxoro, 2023-yil 12-dekabr

sifati buzilmaydi, uzoq saqlanadi, olis masofalarga olib borish uchun ham alohida e'tibor talab qilinmaydi. Prezidentimiz joriy yil 23 mart kuni qishloq xo'jaligi masalalari bo'yicha bo'lib o'tgan yig'ilishda dala chetlarida mahsulot yetishtirishni ko'paytirishning ustuvor vazifalarini ham byelgilab bergan edi. Shundan so'ng Kadastr agentligi tomonidan o'tkazilgan xatlovda 60 ming gektarga yaqin dala chetlaridan to'liq foydalanilmayotgani aniqlandi. Hisob-kitoblarga ko'ra, bu maydonlardan unumli foydalanish orqali 337 ming tonna qo'shimcha mahsulot olish imkoniyati bor. Xususan, zovur va suv bo'ylarida 600 ming bosh parranda boqish hamda qariyb 300 mingta asalari uyasi joylashtirish mumkin. Asalarichilik dehqonlarga faqat darmondori sifatida daromad keltirib qolmay, qishloq xo'jaligi ekinlari hosildorligini oshirish, urug' yetishtirishda ham alohida ahamiyatga ega. Asalari changlatgan g'o'zaning hosildorligi 30, mevali bog'lar, moyli ekinlar, ayniqsa, shaftoli, olma, olxo'ri, bodom, gilos, olcha, o'rik kabi mevali o'simliklarda 50 foizgacha oshishi isbotlangan. Bu dehqonchilikda ilmiy asosda yo'lga qo'yilsa, asalarichi oladigan daromadning asosiy qismini changlatishdan topadi. Shu bois, qishloq xo'jaligi ekinlarini asalari bilan changlatish ko'lamini oshirish maqsadida 50 ming gektar bog' va 200 ming gektar dala chetlarida asalari uyalarini joylashtirish, qo'shimcha sharoitlar yaratib, aholini asalchilikka jalb etish choralari ham belgilab berilgani soha rivojining yangi bosqichga ko'tarilishida poydevor vazifasini o'taydi. Davlatimiz rahbarining shu yil 12-apreldagi "Qishloq xo'jaligi korxonalari dala chetlaridagi yer maydonlarida mahsulot yetishtirish tizimini takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi qarori bilan bu yo'nalishda dehqonchilik qilish uchun urug', ko'chat, o'g'it va suv ta'minoti maqsadlariga 100 milliard so'm yo'naltirilishi, yetishtirilgan mahsulotni saqlash va qayta ishlash uchun quritish va sovitish uskunalarini xarid qilishga 50 milliard so'm ajratilishi ko'zda tutilgan. Yana bir muhim jihati, fermer xo'jaliklarining dala chetida ekiladigan ekin, yetishtiriladigan qishloq xo'jaligi mahsulotlari, boqiladigan parranda va asalari uyalarini hamda sovitkichli omborxona va quritish uskunalarini joylashtirish bo'yicha prognoz ko'rsatkichlar ham tasdiqlandi. Hozir fermer xo'jaliklari tomonidan yer maydonlari ikkilamchi ijaraga faqat 1 yilgacha berilayotgan bo'lsa, endilikda tok, tut, terak kabi daraxtlar ko'p yilda yetilishi hisobga olinib, mazkur muddat 10 yilgacha uzaytirildi. Bu vazifalar ijrosi yurtimizda qishloq xo'jaligi mahsulotlari yetishtirishni ko'paytirish bilan birga, ekologik musaffolikni ta'minlash, eng muhimi, aholi farovonligini yuksaltirishga xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

1. M.M.Mirzayev, M.K.Sobirov. Bog'dorchilik. O'quv ko'llanma. "Mehnat" nashriyoti Toshkent 1987 yil.
2. Ibragimov B.O., Ibragimov O.O. Vliyaniye srokov seva i sortovыx osobennostey na rost i razvitiye xlopchatnika. Melioratsiya kak drayver modernizatsii APK v usloviyax izmeneniya klimata: Materialы Mejdunar. nauch.-praktika. internet-konf. 13-20 iyulya 2020 g. / Novocherk. in.-melior. in-t Donskogo GAU. - Novocherkassk: Lik, 2020. –s. 37-40. ISBN 978-5-907158-89-4
3. Ibragimov O.O., Domuladjanov I.X. Dexqon, fermer, xo'jaliklarinig'ng istiqboldagi vazifalari. Nauchno-texnicheskiy jurnal FerPI, 2020, tom №24, spes.выр., №1, Chast 1, s.61-67.
4. Ibroximov.O.O., Muxiddinov A.N. Tomorqadan bir mavsumda uch marotaba hosil yetishtirish bo'yicha Oltiriq dehqonlari tajribasi. – Farg'ona 1998 yil.
- 5.O.O. Ibragimov. Har bir imkoniyatdan foydalana bilsak. Maqola, Yangi O'zbekiston gazetasi. №208. 30.10.2020 yil.
- 6.O.O. Ibragimov. Dalani kuzda hayda. Maqola, Yangi O'zbekiston gazetasi. №213.(213). 06.11.2020 yil.
- 7.O.O. Ibragimov. Odamlar hayotidan rozi bo'lib yashasin. Maqola, Yangi O'zbekiston gazetasi. №35.(35). 15.03.2021 yil..

БУХОРО ШАРОИТИДА ЕРЛАРНИ ШУДГОРЛАШГА ТАЙЁРЛАШ ВА ШУДГОРЛАШ АГРОТЕХНИКАСИНИ ТУПРОҚ УНУМДОРЛИГИНИ ОШИРИШДАГИ АҲАМИЯТИ

Жумаев Ф.Х., Л.А.Хусенова

Бухоро давлат университети.

Қишлоқ хўжалик соҳасида экинлардан юқори ва сифатли ҳосил олиш биринчи навбатда кузги агротехник тадбирларни тўғри ва сифатли амалга оширилганлигига жуда катта боғлиқ. Жумладан ерга ишлов беришда энг асосий ишлов бу кузги шудгор ҳисобланади. Кузги шудгор

ерларни механик таркиби, сизот сувларни сатҳи, тупроқ намлиги ва зичлигига қараб унинг ҳайдаш чуқурлик қатлами белгиланади.

Вилоятда кузги шудгорлашни амалга оширишда ер ҳайдаш техникаларини юқори унум билан тўхтовсиз ишлатилишини ташкил этиш ва барча майдонларга сифатли ишлов бериш учун куйидаги тавсияларга амал қилиниши тақлиф этилади:

1. Дала ғўзапоялардан тўлиқ тозаланиши лозим. Даланинг ғўзапоядан тўлиқ тозаланиши ернинг текис ҳайдалишини таъминлайди ва шудгорлаш сифатини оширади.
2. Ғўзапоя ўргичлар билан ғўзапоя томирларини қирқишни 15-18 см чуқурликда олиб борилишига эътиборни қаратиш, бу ҳаво ҳароратининг пасайиб кетган вақтларида ер юзасининг музлашини олдини олади ва шудгорлаш сифатини яхши бўлишини таъминлайди.
3. Ҳайдаладиган контур узун ва кўндаланг челлар, вақтинчалик суғориш ариқлари, нотекисликларни текислашни амалга ошириш.
4. Ҳайдашда майдон энини (загон), ҳайдаш йўналишини, контурнинг қиялиги ҳамда катталигига қараб тўғри танлаш лозим. Шунингдек шудгорлашда ичкарига (свал), ташқарига (развал) ҳайдалишига эътиборни қаратмоқ талаб этилади.
5. Ҳайдов агрегатларини гуруҳларга бўлиб ишлатиш лозим. Бунда техникавий хизмат кўрсатиш, носозликларини тузатиш вақтининг камайиши ҳисобига иш унумдорлиги ошади, бошқариш ишлари осонлашади, назорат кучаяди.
6. Ҳайдаладиган тупроқ қатламининг намлиги 15 % атрофида бўлишига эътиборни қаратиш лозим.
7. Кузги-кишги тадбирларни амалга оширишда ерга бўладиган босимни меъёрдан ошмаслиги учун ғилдиракли ҳайдов тракторларни кумлоқ, енгил тупроқли, намлиги 15 % дан кам бўлган майдонларни шудгорлашга жалб қилиш лозим.
8. Мавжуд барча чуқур юмшатгични тўлиқ унум билан ишлашини ташкил этиш, кучли шўрланган, ер ости қатлами зичлашган майдонларда бу тадбирни қўллаш.
9. Намлиги 9 % дан камайиб кетган кумлоқ ва соз тупроқли ерларни гектарига 500-600 м³ сув сарфи билан суғориб, сўнг шудгорланса мақсадга мувофиқ бўлади.
10. Шудгорлаш даврида омочнинг тўғри ростланганлигини (регулировка) назорат қилиб бориш лозим. Омочнинг ҳамма корпуслари ва кейинги издан ўтган омочнинг олд корпуси бир хил шаклда тупроқ ташлаб кетса, омоч тўғри ростланган бўлади.
11. Чимқирқарсиз (предпужник) омочлардан фойдаланиш қатъиян ман этилади.
12. Бегона ўтлар билан қопланган далаларни гербицид билан ишлов бериб, кейин шудгорлаш тавсия қилинади.
13. Омоч билан ҳайдаш имконияти бўлмаган симёғоч остлари, контур бурчакларини кетмон билан ағдариб ўтлардан тозалаш лозим.
14. Контур ҳайдалиб бўлиши билан вақтинчалик суғориш ариқчалари ва челларини тортиб чиқиш тавсия этилади.
15. Тупроқ остки қатлами зичлашган майдонларни аниқлаб чиқиш ва улардан чуқур юмшатгич ўтказиб сўнг шудгорланса яхши самара беради.
16. Юзаси нотекис бўлган майдонларни аниқлаб чиқиб, жами ҳайдаладиган майдоннинг камида 30 фоизидан узун базали текислагич ўтказилиб шудгорлаш тавсия этилади.
17. Баланд-пастлиги бир-биридан 20-25 см ва ундан юқори бўлган кичик карталарни бирлаштириб текислаш ишларини амалга ошириш лозим.
18. Ер ҳайдаш сифатини назорат қилиш. Ҳайдашнинг ўз вақтида ва сифатли ўтказилиши мўл ҳосил олишининг муҳим шартидир. Ҳайдашнинг сифати унинг бир хил чуқурликда бўлиши, тупроқ қатлами қай даражада ағдарилганлиги, унинг қай даражада юмшатирилганлиги, шудгорда палахса ҳамда эгат ва марзаларнинг кам бўлишлиги билан белгиланади. Ҳайдаш сифатига бўлган асосий агротехник талаблар орасида ҳайдов чуқурлиги ва унинг бир текисда бўлиши ҳамда бегона ўтларни, уларни уруғларини ва илдизларини кўмилиш чуқурлиги ҳисобланади. Чуқурлик эгат ўлчагич ёки линейка билан аниқланади. Уни аниқлашда плугнинг охириги корпуси ҳайдаган эгат чуқурлиги ҳар бир даланинг 25 жойидан ўлчанади. Кейин ҳамма кўрсаткичлари қўшилиб, ўртача кўрсаткич аниқланади. Сифатли ҳайдалган ерларда ҳайдаш чуқурлиги белгилангандан 1-2 см дан ортиқ фарқ қилмаслиги керак.

Бегона ўтларни кўмилиш чуқурлиги ҳам даланинг 25 жойидан ҳайдалган ерни ковлаш ва шудгор юзидан ўт ётган жойгача бўлган масофа ўлчаб аниқланади. Ўртача кўрсаткич 20 см дан кам бўлмаслиги керак.

Шудгорда диаметри 5 см дан кичик бўлган кесаклар камида 70 фоизни ташкил этиши, ҳайдовда ҳосил бўлган пушталарнинг ўртача баландлиги 5 см дан ошмаслиги керак.

Ушбу юқорида белгаланган агротехник тавсиялар белгиланган тартибда жойларга сифатли амалга оширилганда 2024 йилда қишлоқ хўжалик экинларидан юқори ва сифатли ҳосил оlishда катта замин яратилган бўлади.

TUPROQDAGI GUMUS MODDASINI O'ZGARISHIDA KO'P YILLIK TAJRIBALARNI AHAMIYATI

Shadieva Nilufar Iskandarovna, Atamuratov Janabay Azatbayevich

Toshkent davlat agrar universiteti

Annotasiya. *Ushbu maqolada tuproq tarkibidagi gumus moddasining ko'p yillik tajriybalar asosida tuproqlarda miqdorining o'zgarishi haqida malumotlar. Tuproqlarda gumus va azot elementi miqdorini mineral va organik o'g'itlar qo'llab va almashlab ekish ta'sirida o'zgarishi O'zbekiston paxtachilik institutida uzoq yillar davomida olib borilgan tajribalar keltirilgan.*

Kalit so'zlari. *Tuproq, gumus, o'g'it, organik o'g'it, almashlab ekish.*

Аннотация. *Информация об использовании количества гумуса в почве г. Ушба, исходя из многолетнего состава статьи. Снижение количества гумуса и азотистых элементов в почве при использовании минеральных и органических удобрений и под влиянием севооборота – эксперимент, который уже много лет проводится в Институте хлопка Узбекистана.*

Ключевые слова. *Почва, перегной, удобрения, органические удобрения, севооборот.*

Abstract. *Information on the utilization of the amount of humus in the soil in Ushba, based on the long-term composition of the article. Reducing the amount of humus and nitrogen elements in the soil with the use of mineral and organic fertilizers and under the influence of crop rotation is an experiment that has been carried out for many years at the Cotton Institute of Uzbekistan.*

Keywords. *Soil, humus, fertilizer, organic fertilizer, crop rotation.*

Tuproqda gumusning ko'p bo'lishi undagi namlikni, biokimyoviy faollikni ushlab turadi, o'simliklarni azot ozuqasi bilan va ularda ro'y beradigan fotosintez jarayonini yangi hosil bo'lgan karbonat angidrid gazi bilan muttasil ta'minlab turadi. Tuproq ustidagi havo tarkibidagi karbonat angidrid o'simliklarning biomassa hosil qilishida qatnashadi. Shu sababli organik moddaga boy bo'lgan tuproqlar yuqori darajali unumdor tuproqlar hisoblanadi.

Tuproqning unumdorligini doimiy yuqori darajada saqlab turish yoki uni oshirib borish uchun unda o'simliklar uchun asosiy ozuqa manbayi bo'lgan gumus uglerod, azot, fosfor, kaliy, kaltsiy, oltingugurt va mikroelementlarining miqdorini ko'paytirib bo'rish za'rur. Bunday elementlarning musbat balansi, ko'pincha, quruq va bo'z yerlar tuproqlarida kuzatiladi.

Quruq yerlarni o'zlashtirib, ulardan dehqonchilikda foydalangandan keyin vaqt o'tishi bilan tuproqlarda oziq elementlar balansida yetishmovchilik aniqlanadi. Shu bois hamma mintaqalarda tuproqlar unumdorligini oqilona boshqarib borish uchun, albatta, organik va mineral o'g'itlar qo'llanilishi, almashlab ekish joriy etilishi va eroziyani to'xtatishga qaratilgan chora-tadbirlar amalga o'shirilishi za'rur.

Tuproqlarda gumus va azot elementi miqdorini mineral va organik o'g'itlar qo'llab va almashlab ekish ta'sirida o'zgarishini O'zbekiston paxtachilik institutida uzoq muddat (1926 y) davomida olib borilgan tajriba tuproqlari tahlilida ko'rish mumkin (jadval 1).

Keltirilgan ma'lumotlardan ma'lum bo'lishicha, 30 yil davomida o'g'itsiz nazorat variantida tuproqda gumus va azotni miqdori 24,6 va 23,0% ga kamaygan. Faqat mineral o'g'itlar qo'llanilganda gumus va azotni miqdori 19,5 va 29% ga kamaygan. Faqat organik o'g'it qo'llanilganda gumusni miqdori 8,7% ga oshishiga erishilgan, ammo azotni miqdori 1% ortgan. 19 yil davomida almashlab ekilib gektariga N-150, P-100, K-60 kg qo'llanilganda gumus va azotni miqdori 9,2 va 15,9 % ga kamaygan.

55 yil o'tgandan so'ng (1980 y) ham barcha variantlarda gumus va azotni kamayishi kuzatilib, faqat organik o'g'it qo'llanilganda gumusni 15 va azotni 13 % ga ortishi kuzatildi.

92-yilga o'tgandan 2022- yilga kelib bu ko'rsatkishlar ancha o'zgardi. Doimiy paxta ekilgan dalada nazorat variantida tuproqdagi gumus va azot miqdori 42,3 va 33,6 % ga kamaygan. Mineral o'g'itlar N-150, P-100, K-60 kg qo'llanilganda gumus va azot miqdori 32,9 va 18,3 % ga kamaygan.

Худайбердиев Тохиржон Латифович., Орифжонов Достон Тўлкинбой ўғли, Саидахмадова Мехрўза Сайдулла. МИНИТРАКТОР УЧУН ПЛУГ КОРПУСИ ҚАМРОВ КЕНГЛИГИНИ НАЗАРИЙ АНИҚЛАШ	102
Номозов У.М. ШЎРЛАНГАН ХУДУД ТУПРОҚЛАРНИ НЕФТЬ УГЛЕВОДОРОДЛАРИ БИЛАН ИФЛОСЛАНИШ ТАЪСИРИДА ФИЗИК ХОССАЛАРИНИНГ ЎЗГАРИШИ.....	105
Mirzayev Dilshod Mirzaxalimovich., Muxtorov Umarjon. OZIQ – OVQAT MAHSULOTLARI XAVFSIZLIGINI YARATISHDA AGROSANOAT MAJMUASINING RO‘LINI O‘RGANISH T AHLILLARI	109
Г.М.Мирзакаримова., С.Б.Тухтасинова. ЭРОЗИЯ ПОЧВЫ.....	111
Ортикова Сафие Саидмамбиевна. РОЛЬ ХЕЛАТНЫХ ФОРМ МИНЕРАЛЬНЫХ УДОБРЕНИЙ В ПОВЫШЕНИИ ПЛОДОРОДИЯ ПОЧВ	113
Sobirov Anvarjon Odilovich. QATTIQ MAISHIY CHIQINDILARNI ATROF MUHITGA TA‘SIRI VA ULARNI JOYLASHTIRISH	114
Sobirov Anvarjon Odilovich, Axmadaliyeva Sh.S. YER RESURSLARINI MUHOFAZA QILISH VA ULARDAN SAMARALI FOYDALANISH MASALALARI	116
М.М.Тошқўзиев., Х.Х.Каримов. БЎСТОНЛИҚ ТУМАНИДА ТАРҚАЛГАН ТЎҚ ТУСЛИ БЎЗ ТУПРОҚЛАРНИНГ КИМЁВИЙ ВА ФИЗИК-КИМЁВИЙ ХОССАЛАРИ	119
Машарипов Адамбой Атаназарович. ТУПРОҚЛАРНИНГ ШЎРЛАНИШ ДИНАМИКАСИ.....	122
Ў.Т.Собитов., Н.Н.Қаландаров., Н.Ю.Абдурахмонов. МИРЗАЧЎЛ ВОХАСИ СУҒОРИЛАДИГАН ТУПРОҚЛАРИ УЧУН ГИПСЛАШГАНЛИК КАРТОГРАММАЛАР ТУЗИШГА ДОИР ТАДҚИҚОТЛАР	124
N.Yu.Abduraxmonov., O‘.T. Sobitov., I.Q.Yuldoshev., Q.D.Kurdashev., M.K.Pulatov. TURLI DARAJADA GIPSLASHGAN SUG‘ORILADIGAN BO‘Z-O‘TLOQI TUPROQLARINING MEKANIK VA MIKROAGREGAT TARKIBI.....	127
Холдаров Д.М., Собиров А.О. ФАРҒОНА ВОДИЙСИ СУҒОРИЛАДИГАН ЎТЛОҚИ САЗ ТУПРОҚЛАРИНИНГ ЭЛЕМЕНТ ТАРКИБИ ВА БИОГЕОКИМЁСИ.....	130
Холдаров Д.М., Собиров А.О. ФАРҒОНА ВОДИЙСИ ЎТЛОҚИ САЗ ТУПРОҚЛАРИНИНГ УМУМИЙ ТАВСИФИ ВА ЎСИМЛИК ҚОПЛАМИ.....	140
Ibragimov Odiljon Olimjonovich, Solijonova Mushtariy Gulshanbek qizi, Odiljonov Temurbek. YER MUQOBILI YO‘Q XAZINA.....	142
Жумаев Ф.Ҳ., Л.А.Хусенова. БУХОРО ШАРОИТИДА ЕРЛАРНИ ШУДГОРЛАШГА ТАЙЁРЛАШ ВА ШУДГОРЛАШ АГРОТЕХНИКАСИНИ ТУПРОҚ УНУМДОРЛИГИНИ ОШИРИШДАГИ АҲАМИЯТИ.....	144
Shadieva Nilufar Iskandarovna, Atamuratov Janabay Azatbayevich. TUPROQDAGI GUMUS MODDASINI O‘ZGARISHIDA KO‘P YILLIK TAJRIBALARNI AHAMIYATI	146

II sho‘ba. TURLI TUPROQ IQLIM SHAROITIDA YETISHTIRILGAN QISHLOQ XO‘JALIK EKINLARINI O‘G‘ITLASHDA INNOVATSION TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISH.	149
Atoev Baxtiyor Qo‘ldoshevich. Tuproqda mikroorganizmlar faolligini ahamiyati.....	149
Alisher Amirqulovich Musurmanov, Dilshod Jabborovich Mamaraimov. TURKISTON TOG‘ TIZMASI SHIMOLIY QISMI LALMI TUPROQLARINING OZIQA MODDALAR MIQDORI	152
Tojimatova Muqaddam Yormaxammatovna. TURLI TUPROQ IQLIM SHAROITIDA YETISHTIRILGAN QISHLOQ XO‘JALIK EKINLARINI O‘G‘ITLASHDA INNOVATSION TEXNOLOGIYALAR	154
X.S.Amirov D.M.Umirova T.E.Ostonaqulov. O‘TA ERTAGI TARVUZ O‘STIRISHGA MOS DURAGAYLARI VA ULARNI O‘G‘ITLASH USULI HAMDA ME‘YORLARINI ANIQLASH....	155
A.J.Islomov, T.E. Ostonaqulov. O‘G‘ITLASH ME‘YORLARI HAMDA O‘STIRUVCHI STIMULYATORLARINING SHIRIN QALAMPIR MAHSULDORLIK KO‘RSATKICHLARIGA TA‘SIRI.....	158
T.E.Ostonaqulov, H.Sh.Meyliyeva. Turli mineral oziqlanishi va tup qalinligida takroriy ekilgan bodring duragaylarining mahsuldorlik ko‘rsatkichlari	159
Расулов Асроржон Йўлдош ўғли, Раҳмонов Илҳомжон Меҳмонжон ўғли. МАРКАЗИЙ ФАРҒОНА ҒАРБИЙ ҚИСМИДАГИ СУҒОРИЛАДИГАН ЎТЛОҚИ САЗ ВА ЎТЛОҚИ АЛЛЮВИАЛ ТУПРОҚЛАРНИ ШЎРЛАНГАНЛИК ҲОЛАТИ	161
Xakimov O.M., Akramjonov A.A., Ergashev D.A. EKINLAR VA MEVALI DARAXTLARDAGI ZAMBURUG‘LI BAKTERIAL KASALLIKLARGA QARSHI KURASHISHDA MIKROELEMENTLARNI AHAMIYATI.....	163

Хакимов О.М., Акрамжонов А.А., Эргашев Д.А. ТАРКИБИДА АЗОТ, КАЛЬЦИЙ, МАГНИЙ ВА ФИЗИОЛОГИК ФАОЛ МОДДАЛАР САҚЛАГАН СУЮҚ ЎҒИТ ОЛИШ	165
Omonbaeva G.B., Asadullayev S.H. QISHLOQ HO'JALIGIDA ISHLATILADIGAN DEFOLIANTLAR VA ULARNING QO'LLANILISHI	167
Mirzaikromov Mirzabobur Alisher o'g'li., Chimberdiyeva Ismigul Sadirali Qizi. MADANIY EKINLARNING TUPROQLARGA NISBATAN TALABLARI, XUSUSIYATLARI	169
Omonbaeva G.B. DEFOLIANTLARNING QISHLOQ HO'JALIGIDA QO'LLANILISH SHAROITLARI	170
A.A. Dolimov., O.S.Turayev., D. Sh. Erjigitov., F.N. Kushanov. BUG'DOY UNIB CHIQISHI, O'SISHI VA HOSILDORLIGIGA SHO'RLANISH STRESSINING TA'SIR MECHANIZMI	172
Ortikova Safiye Saidmambiyevna Oripova Zarnigor Matqulbek qizi. MARKAZIY QIZILQUMNING PAST NAVLI FOSFORITLARIDAN FOYDALANIB OLINGAN O'G'ITLARNING QISHLOQ XO'JALIGIDAGI AHAMIYATI	174
Турдиев Х.Э., Топволдиев С. ЭФФЕКТИВНОСТЬ ОРГАНИЧЕСКИХ УДОБРЕНИЙ В ПИТАНИИ ХЛОПКА	175
Ibragimov Farxodjon Abdubog'i o'g'li. MIKROO'G'ITLAR O'SIMLIKLARGA TA'SIRI HAMDA ULARNI ISHLAB CHIQARISH USULARINI O'RGANISH	176
Mirsalimova Saodat Raxmatjonovna, Azimov Azimjon Nurmamatbek o'gli. KALTSIY VA UGLEROD DIOKSIDLARINI PRINSIPIAL OLINISHI	179
Xayitov Mamadiyar Allayarovich., Miyzamov Dostonbek Jo'rabek o'g'li., Temirov Rustam Samandar o'g'li. TURLI MINERAL O'G'IT ME'YORLARINING KUZGI BUG'DOY DON HOSILDORLIGI VA SIFATIGA TA'SIRI	181
Xayitov Mamadiyar Allayarovich, Miyzamov Dostonbek Jo'rabek o'g'li, Kamolov Javlon Davron o'g'li. TURLI MINERAL O'G'IT ME'YORLARINING TUPROQ OZIQ REJIMIGA TA'SIRI	185
Ochilova M.A. Atayeva Z.A. Rahimova M.A. Bo'riyeva D.I. TUPROQSHUNOSLIK FANINI O'QITISHDA INTERFAOL METODLARNING O'RNI	188
Salimova H.X. SUG'ORILADIGAN O'TLOQI TUPROQLARNING UNUMDORLIGI (G'JDIVON TUMANI MISOLIDA)	192
O.R.Umarov., Sh.Adizova. KUZGI BUG'DOYNING HOSILDORLIGI VA HOSIL SIFATIGA MINERAL O'G'ITLARNING TA'SIRI	193
Маъруфжонов Абдурахмон Мўсинжон ўғли. ҒЎЗАНИ СУВ РЕСУРТЕЖОВЧИ ТЕХНОЛОГИЯЛАР ЁРДАМИДА ТОМЧИЛАТИБ СУҒОРИШ УСУЛЛАРИ	195
Масобирова Дилноза Исроил кызы. КОНЦЕНТРИРОВАННЫЕ ФОСФОРНЫЕ КОМПЛЕКСНЫЕ УДОБРЕНИЯ НА ОСНОВЕ МЕСТНОГО СЫРЬЯ	198
Mirzaolimov Akmaljon Nabiyeovich. YOQILG'I SIFATIDA FOYDALANIB BO'LMAYDIGAN OKSIDLANGAN QO'NG'IR KO'MIRDAN GUMATLI O'G'ITLAR OLISH	199
Mirzaolimov Akmaljon Nabiyeovich. YOQILG'I SIFATIDA FOYDALANIB BO'LMAYDIGAN OKSIDLANGAN QO'NG'IR KO'MIRDAN GUMATLI O'G'ITLAR OLISH	201
Mirzaolimov Akmaljon Nabiyeovich, Komilov Suhrobjon Akmaljon o'g'li. MIKROELIMENTLI XELAT O'G'ITLAR OLISH	203
Kodirova Dilshodaxon Tulanovna, Azimov Azimjon Nurmamatbek o'g'li. NOORGANIK QO'SHIMCHALAR ASOSIDA AMMIAKLI SELITRA ISHLAB CHIQARISHNI SIFATINI YAXSHILASH	205
Eminov Sherzod Olimjonovich. KALTSIY VA MAGNIY KARBONATLARINING TERMİK FOSFOR KISLOTASI BILAN PARACHALANISH JARAYONINI O'RGANISH	206
Убайдуллаева Саидахон Бахромжон кызы. ИЗВЛЕЧЕНИЕ И УТИЛИЗАЦИЯ ЦЕННЫХ СОЕДИНЕНИЙ ИЗ СУШЕННЫХ ЛИСТЬЕВ	208
Абидова Мамурахон Алишеровна. ВИДЫ ФОСФОРНЫХ УДОБРЕНИЙ И ИХ ПОЛУЧЕНИЯ	210
Ахмедов Бахриддин Мадаминович, Алишеров Шохрухбек. СУҒОРИЛАДИГАН ТУПРОҚЛАРНИНГ УНУМДОРЛИГИ ВА УНИ НОАНЪАНАВИЙ ЎҒИТЛАР ҚўЛЛАШ ОРҚАЛИ ОШИРИШ	212
И. Г. Мамиров, Б. Х. Кучаров. ИЗУЧЕНИЕ РАСТВОРИМОСТИ В СИСТЕМЕ МОНОКАРБАМИДХЛОРАТ НАТРИЯ – РОДАНИД ТРИЭТАНОЛАММОНИЯ- ВОДА	214
Убайдуллаев Мадаминжон Мўминжонович, Вахтиёрова О'g'iloй Anvarjon qizi. ФАРҒОНАНИНГ ЎТЛОҚИ СОЗ ТУПРОҚЛАРИ ШАРОИТИДА ХОРИЖИЙ ВА МАҲАЛЛИЙ ДЕФОЛИАНТЛАРНИНГ САМАРАДОРЛИГИНИ АНИҚЛАШ	216